

תארב בויאט-נאם

קפיטן איזוסט

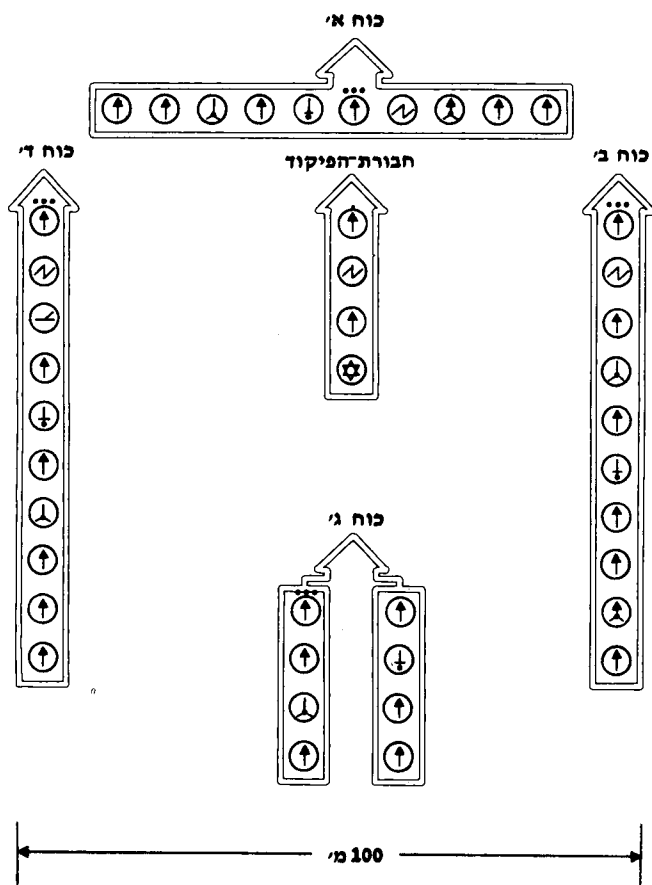
האמריקנים מנהלים את המלחמה בויאט-נאם בקנה מידה נרחב ובסדרת מבצעים מקיפים. אך בין מבצע למבצע, ונוסף להם מקיימים פעילות שוטפת של מארבים, פשיטות וכדומה. להלן אחת הפעולות הזעירות האלו שהתנהלה ברמת מקונג ורב הדמיון בינה לבין פעולות הביטחון השוטף של צה"ל.

הפעולה ההתקדמת של הכוח (ממוצע)

ההיערכות לפעולה (המנוחה וההתנועה)

איזור הפעולה (המנוחה עליונה)

מקרא	
	המפקד
	מפקד כוח
	רובאי (רובה M-14 M-16)
	מקלע M-60
	מטיל רימונים
	בוקר
	מרגמה
	חובש
	קשר

לאחר שורת היתקלויות של כוחות אמריקניים באנשי-הויאט-קונג ובחיילי צפון ויאט-נאם בדרך המחברת את הכפר סו-דום, השוכן על שפת האגם, עם הכפר אל-פין, הוחלט לערוך פשיטה, כדי לטהר את איזור אל-פין מחיילים צפון ויאט-נאמיים סדירים ומאנשי ויאט-קונג.

הפעולה נועדה להשיג שתי מטרות: להרחיק את הויאט-קונג מזרחה מנהר חסה, ולגרום אבדות לאנשי הויאט-קונג ולכפ-ריים המשתפים פעולה עמם.

ביום ששי, 20 במרס, ביקרו מפקד הדיביזיה ומפקד החטיבה באיזור סו-דום, כדי לקבוע תכנית סופית לפעולה ולתת הוראות לכוח המבצע.

הפעולה נועדה לליל 20-21 במרס.

תכנית הפעולה

- כוח של 40 חיילים בפיקודו של קפיטן וילס, סגן מפקד הגדוד ה-2 מן החטיבה המוצנחת, יחדור לשטח עם אור אחרון, וינח מארבים כ-1.5 ק"מ צפונית לנהר חסה.
- שני נגמ"שים יתקדמו עם חשיכה לאורך הדרך סו-דום — אל-פין, יעצרו ויירו צרורות אחדים ממקלעי "M-60" אל עבר מקום המארב המשוער של חיילי צפון ויאט-נאם (נודע שחיילי צפון ויאט-נאם נוהגים להניח מארב מדי לילה בלילה, על הדרך). שני נגמ"שים אחרים יאירו בזרקוריהם, יסעו לאורך הדרך ויביימו פעולת-סריקה.
- אם יגיב האויב באש, תפתח הארטילריה האמריקנית, שתהיה מוצבת בין סוללות-העפר של הכפר הויאט-נאמי סו-דום, באש ניטרול לעבר האויב. ההנחה היתה, כי לאחר שתפתח הארטילריה באש, יוותר האויב על המארב, וייסוג צפונית בדרך לכפר אל-פין, ואז ייתקל במארב של קפיטן וילס.
- אם לא יגיב האויב באש או בכל צורה אחרת עד חצות, יעזוב הכוח האורב את עמדתו, יסרוק את הדרך המובילה לכפר, וכן את איזור נהר חסה.

הכוחות המבצעים

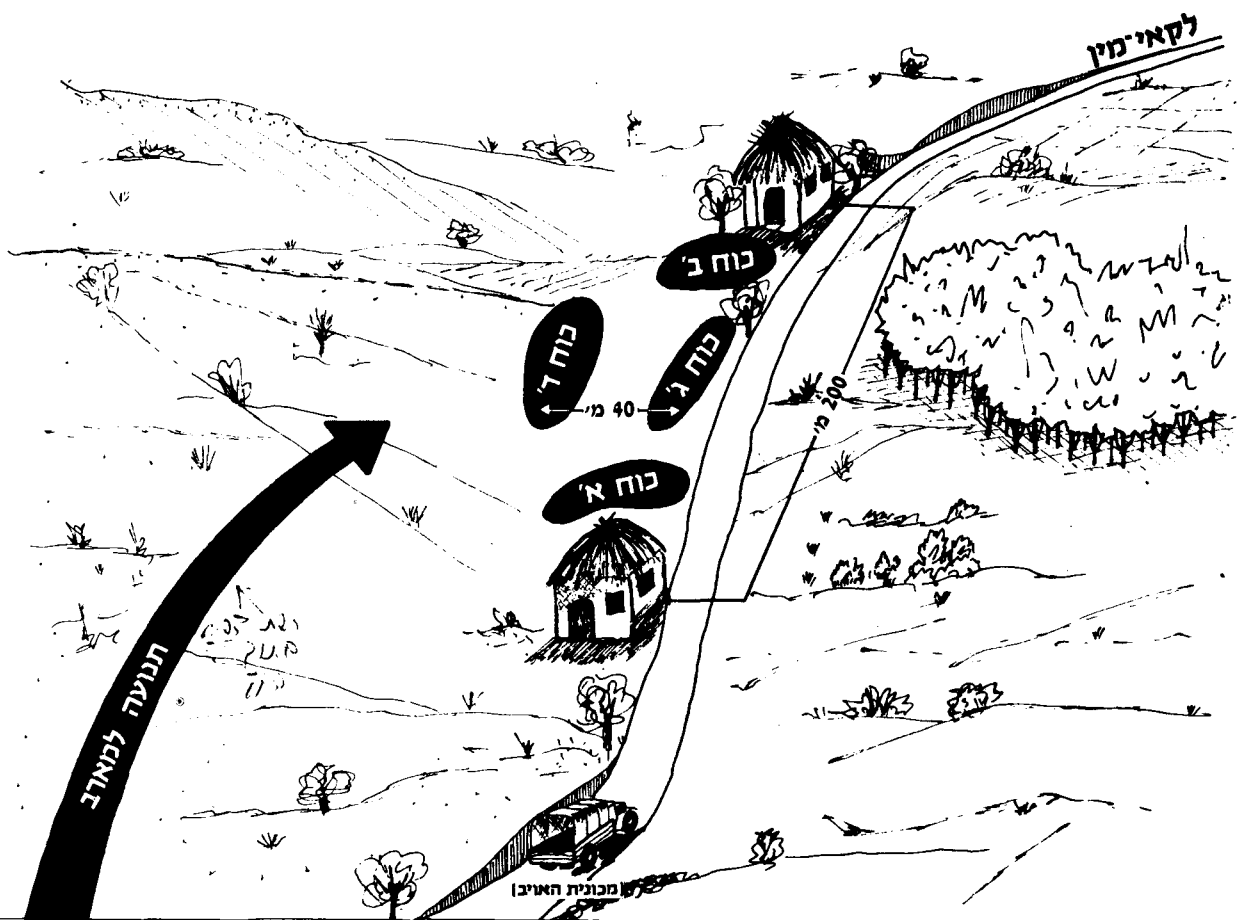
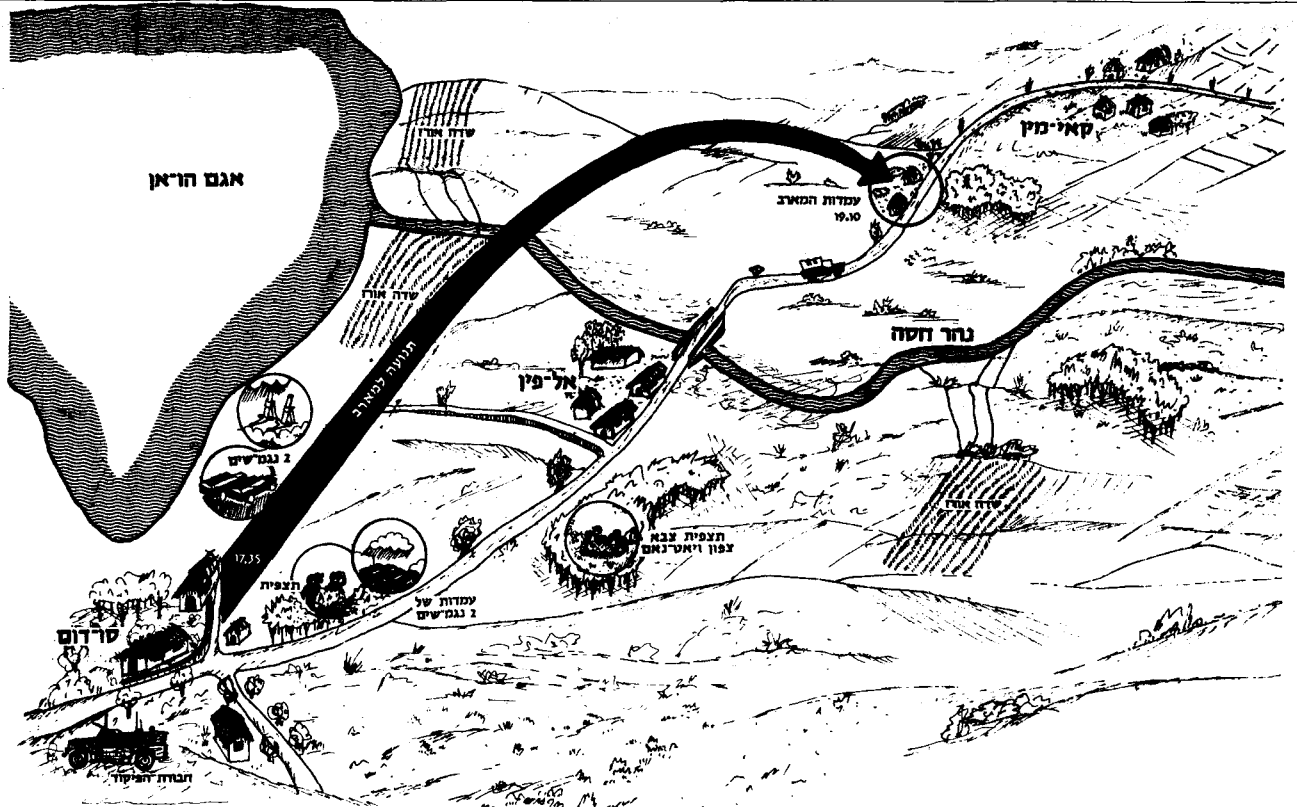
הכוח האורב בפיקודו של קפיטן וילס חולק ל-4 כוחות-משנה. בחבורת הפיקוד נכללו:

- קפיטן וילס — מפקד;
- קשר עם מכשיר-רדיו;
- קצין-המבצעים;
- חובש.

כוח א', בפיקודו של לויטננט מאודי, כלל עשרה חיילים החמו-שים במקלע "M-60", במטול-רימונים, בבוקר, בשני רובי "M-16", בחמישה רובי "M-14". נוסף על נשקם נשאו אנשי הכוח מכשיר-רדיו ומגזרי-תיל.

כוח ב', בפיקודו של לויטננט שוסטר, שמילא את מקומו של מפקד הפלוגה, וכוח ג', בפיקודו של לויטננט גין (סמ"פ), היו זהים בהרכבם לכוח א'.

כוח ד', בפיקודו של קפיטן מוס, כלל, נוסף לחימוש שביתר הכוחות, מרגמה במקום בוקר.

הביצוע

לפני רדת החשיכה ערכו הקצינים תצפית מאחת הגבעות הסמוכות לכפר סודום, וגילו עמדת-תצפית מאוישת בשישה חיילים, שלפי כל הסימנים, היו חיילים סדירים מצבא צפון ויאט-נאם.

בשעה 1735 יצא כוח המארב לדרכו. הוא נע למקום המארב, בציר-התנועה המתוכנן, ותפס את מקומו בשעה 1910. בעת התנועה עצר הכוח מדי חמש-מאות מטרים, וסרק את השטח במשקפות-לילה. בדרכו צלח פלג של נהר חסה, תוך אבטחת המעבר.

בהגיעם למקום שתוכנן למארב, גילו אנשי הכוח כי במקום נמצאים שני בתים מרוחקים זה מזה כ-200 מטרים. הכוח נערך בין שני הבתים, כאשר כוח א' קרוב לבית הדרומי, כוח ב' — לבית הצפוני, כוח ג' וד' בערך במרכז. כוח ג' פנה מערבה, וכוח ד' — מזרחה. המרחק בין כוח ג' וד' היה כ-40 מטרים. בשעה 2155 פתחו שני הנגמ"שים באש מקלעיהם לעבר המקום המשוער של מארב-האויב. כדי למנוע פגיעה בכוחות האמרי-קניים האורבים, נקבע כיוון האש מבעוד יום, נמדדו אסימותרים ונתקעו מוטות סימון לכיוון קו-הירי. האויב הגיב ביריות בלתי-מכוונות בכל הגזירה. לאחר שפתח האויב באש, פתחה הארטילריה האמריקנית, כמתוכנן, באש לכיוון הדרך ומקומו המשוער של המארב. כעבור כ-10 דקות ראה הקפיטן וילס, מפקד הכוח האורב, מכונית נעה לאורך הדרך מדרום לצפון. לאחר שוידא כי המכונית בודדת ואין רכב נוסף בעקבותיה, הורה לכוח ג' — של לויטננט ג' — לפתוח באש על המכונית לכשתתקרב. משגגיעה המכונית אל מול הכוח של לויטננט ג'ן, נורו שלושה רימונים ממטול-הרימונים, וצרורות אחדים מן ה-M-60.

כתוצאה מן המטח נהרגו שני החיילים הצפון ויאט-נאמיים נוסעי הרכב. הכוח קפץ ואסף מייד את כלי-נשקם ומסמכיהם, וחזר ותפס את מקומו. לפתע נפתחה אש מרגמות, כנראה בנות 60 מ"מ, על איזור המארב. אש זו היתה בלתי מכוונת, ולא גרמה למארב נזקים.

מפקד החטיבה, שהיה במוצב-פיקוד הרחק מן הכפר סודום, הורה בשלב זה לכוח האורב „להתקפל" ולשוב לבסיסו. ההת-ארגנות לתנועה נעשתה בחיפזון, והפקודות נזרקו בצעקה: „כוח ב' מצפון עם חדר לפנים"; „כוח א' מדרום עם חדר לפנים"; „כוח ג' ישמש עתודה לכוח א' וינע, במרחק של כ-30 מטרים ממנו"; „כוח ד' ישמש עתודה לכוח ב' וינע במרחק של כ-30 מטרים ממנו"; „כל הכוחות ינעו מערבה". לא עברו שתיים-שלוש דקות, וכל הכוחות החלו לנוע. על האיזור ניתכה אש מנשק קל, אשר באה מכיוונים שונים. למרות האש הרודפת אותם נעו הכוח הצפוני והדרומי לפנים, ואילו יתר שני הכוחות נעו בטור.

כוח ב' — הצפוני — נתקל מייד בתחילת תנועתו באש מלפנים, מטווח 100—150 מטרים, אך לא עלה בידו לאכן את מקור הירי. לויטננט שוסטר הורה לאנשיו לעצור, לתפוס עמדות, ולהשיב באש בכל כלי-הנשק. לאחר זמן קצר המשיך הכוח בתנועה, עד אשר לפתע כמו פערה האדמה את פיה, ומתוכה עלה אדם וירה פצצות ר.פ.ג. לעבר לויטננט שוסטר. הלויטננט השיב מייד אש, ופגע ביורה, ובדמות נוספת שצצה על ידו. לאחר בדיקת הגויות התברר כי היו אלה אנשי ויאט-

קונג, האחד חמוש ב.ר.פ.ג., והאחר — ב.קלשניקוב. מתוצרת סין. הכוח סרק את השטח הקרוב והמשיך בתנועה. כוח א' — הדרומי — התרחק מייד עם תחילת התנועה מן הגוף העיקרי ונע במרחק-מה ממנו, כדי לאבטח את האגף הדרומי. בהגיעו למרחק של כ-300 מטרים מדרך סודום-אל-פין, נפתחה על הכוח אש מתוך בית המרוחק כ-100 מטרים ממנו. לויטננט מאודי פקד על מקלע ה-M-60 לרתק את הבית, בעוד הוא מתקדם בראש אנשיו לעבר הבית באיגוף קל מצפון, והכוח ממטיר אש רצופה. הארטילריה שירתה קודם לכן על האיזור, הבעירה בפגזי-זרחן דלקה שלאורה הבחין לויטננט מאודי בדמויות נעות מסביב לבית. בהתקרבו למרחק כ-30 מטרים מן הבית הבחין באדם שנס לכיוון דרום. אנשי הכוח פתחו באש לעבר הבורת, הוא נפגע ונהרג. הכוח הסתער על הבית ובחילופי היריות ותוך כדי סיהור הבית נהרגו עוד חמישה מאנשי האויב. בסך הכל אבדות האויב בהיתקלות מסביב לבית — שישה אנשי ויאט-קונג. מייד לאחר גמר הטיהור המשיך כוחו של לויטננט מאודי דרומה, עד לבסיס.

סיכום

הפעולה הצליחה הודות לשמירה הקפדנית של הקצינים וה-מש"קים על כל כללי הבטיחות, והודות למילוי קפדני של כל ההוראות. בשעת התנועה למארב דאגו המפקדים לפקוד את אנשיהם מפעם לפעם, ולסרוק את השטח באמצעות משקפות לילה. לאחר כל היתקלות התפקדו האנשים שוב, ונערכה בדיקה חפוזה של הציד, כדי לוודא שלא הושאר דבר בשטח. לאחר שהתרחקו קילומטרים אחדים מאיזור ההיתקלות, עצרו כל הכוחות ובדקו את נשקם, על מנת למנוע אסונות.

הכוחות נעו בשטח קשה, מכוסה בחלקו האחד תעלות-מים ושרדות אורן, ובחלקו האחר צמחייה סבוכה, ובגלל עונת המונ-סונים הפכה האדמה לבוצית במיוחד.

האויב סבל אבדות בנפש ובציוד. חמישה חיילים צפון ויאט-נאמיים הרוגים, מהם שניים ברכב ושלושה בהיתקלות עם כוחו של לויטננט שוסטר; חמישה אנשי ויאט-קונג הרוגים, מהם שניים בהיתקלות עם כוחו של לויטננט מאודי ושלושה בהיתק-לות עם כוחו של לויטננט שוסטר — מסביב לבית. מכונית שרופה אחת; וכלי-נשק, שנפלו שלל לידי הכוחות האמריקניים, כלהלן: שני ר.פ.ג.; שני מקלעים 7.92 מ"מ; שני רובי „קלשניקוב"; רובה M-14 ורובה „גרנט" (שנפלו כנראה שלל בעבר לידי הוואט-קונג); מרגמה בת 60 מ"מ. לפי ידיעות שהגיעו למחרת הקרב, נהרגו בפשיטה זו עוד ארבעה אנשי-אויב, כלומר אבדות האויב הגיעו בסך-הכל ל-14 הרוגים.

תכנון הפעולה וביצועה התבססו על הכרת האויב ושיטות פעולתו.

הכרה טובה של השטח על-ידי כל הכוחות.

הגדרה ברורה ומדויקת של מטרת הפעולה, ונקיטת שיטה פשוטה ויעילה לביצועה.

תכנון מדוקדק מראש והפעלת כוחות קטנים יחסית, תוך שליטה מרכזית והקפדה מקסימלית על בטיחות החיילים.